

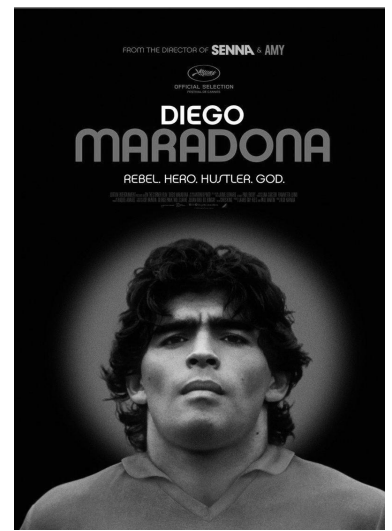

Carrer Portal Nou, 7 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.com
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

DIEGO MARADONA
Regne Unit, 2019
Direcció: Asif Kapadia
Durada: 130 min
Gènere: documental
Idiomes: castellà i anglès
Data d'estrena: 12/07/2019

Ascensió i caiguda d'un immens futbolista

Després d'acostar-se a la figura d'Ayrton Senna com si la vida del pilot estigués destinada a un final tràgic i de resseguir l'ascensió i caiguda de l'extraordinària cantant Amy Winehouse, el documentalista Asif Kapadia s'ha ocupat de Diego Armando Maradona fent una atenció primordial al seu període al Nàpols, on hi va arribar el 1984 com un heroi rebut per 80.000 persones i va marxar-ne set anys més tard, el 1991, sol i per la porta del darrere després d'un escarni públic en fer-se visible allò que pràcticament tothom sabia, però s'havia amagat: la seva addicció a la cocaïna, lligada a les farres nocturnes, i la seva relació amb la Camorra a través del clan dels Giuliano, que li procuraven drogues i sexe. Com en els cas de les dues personalitats anteriorment abordades, sobretot pel que fa a Amy Winehouse, Kapadia fa present com els mitjans de comunicació van contribuir a l'exaltació de Maradona exercint-hi a la vegada una pressió, però també a la seva caiguda convertint-lo en objecte de burla i sensacionalisme barat. Com en el cas dels dos films precedents, el documentalista compta amb un exhaustiu material d'arxiu (incloses moltes imatges inèdites provinents de les filmacions de dos càmeres, l'argentí Juan Laburu i l'italià Luigi Martuci, que van ser contractats per Jorge Cyterszpiller, amic i agent de Maradona, perquè documentessin la vida del futbolista) que ha treballat amb intel·ligència a través del muntatge. També amb entrevistes amb persones relacionades amb els protagonistes prescindint de la convenció de mostrar-les davant de la càmera, de manera que els testimonis orals dialoguen amb les imatges. Tanmateix, a diferència de Senna i de Winehouse, Maradona està viu i és així que Kapadia va convèncer-lo perquè aportés el testimoni sobre ell mateix. Parlant-hi, el documentalista, segons ha declarat en entrevistes, va intuir que el futbolista deu ser un dels millors mentiders del món i que, per mantenir la seva llegenda, és capaç de negar coses documentades i de racionalitzar els seus fracassos sense admetre que hagi comés mai cap error. Tanmateix, tot i que va notar-lo tens davant certes qüestions, com ara quan li preguntava en relació amb la cocaïna, Kapadia reconeix que Maradona no deixa de ser un seductor i que potser el seu documental reflecteix una certa empatia amb algú al qual s'hi ha acostat considerant-lo un dels grans exemples vivents de com poden arribar a ser de traïdors i perilloses la fama i la glòria. O potser s'hauria de dir que s'hi ha acostat a partir de la proposta del periodista esportiu Paul Martin, que, havent-ne adquirit els drets, va oferir-li les imatges filmades per Laburu i Marcuci que havien de configurar una pel·lícula sobre Maradona que no va arribar a fer-se perquè el futbolista va trencar la seva relació amb Cyterszpiller.

La pel·lícula comença referint-se al pas accidentat de Maradona pel Barça, tancant aquest capítol amb la batalla campal amb els jugadors de l'Athletic de Bilbao acabada la final de Copa del 1984, i amb l'arribada a Nàpols mostrant una entrevista del moment en què el futbolista declara que hi busca "tranquil·litat i, sobretot,

respecte". Pel que fa a la tranquil·litat, aquest desig pot causar una certa perplexitat davant de les imatges d'una multitud fervorosa a l'entorn de l'estadi San Paolo: tot just començava la pressió. No només això: a les dependències de l'estadi, com també mostra el documental, s'hi va celebrar una roda de premsa de presentació en què, requerit Maradona per un periodista en relació amb si tenia coneixement de la presència dels diners de la Camorra arreu amb el món del futbol inclòs, l'aleshores president del Nàpols, Corrado Ferlaino, va prendre la paraula per declarar que la pregunta era ofensiva i fer fora de la sala a qui l'havia fet. No sé sap què en sabia en aquell moment el futbolista de la Camorra, però, com recorda el documental, va tenir ocasió de conèixer la seva existència i l'amistat que va vincular-lo amb Carmine Giuliano no va procurar-li precisament una vida tranquil·la a Nàpols. En tot cas, encara més que respecte, a Nàpols hi va trobar una idolatria que, a la vegada que el pressionava cap a l'abisme, el va empènyer a treure el millor d'ell mateix com a futbolista. Maradona va contribuir poderosament al fet que un equip del Sud d'Itàlia, bescantat pels poderosos clubs del Nord i és així que el documental dóna joc a consideracions socials i polítiques, guanyés dos scudetto, una copa d'Itàlia, una Supercopa i una Copa de la UEFA. Hi ha imatges molt interessants entre les inèdites, com ara aquelles que mostren la celebració dels títols en el món masculí dels vestidors, d'aquest període triomfal, durant el qual Maradona també va aconseguir guanyar amb Argentina la Copa del Món de 1986 passant per aquell cèlebre partit de quarts de final amb Anglaterra en què va marcar un gol amb "la mà de Déu" ("una sensació linda como una revancha simbòlica", diu Maradona sense vergonya en relació amb la Guerra de les Malvines) i un altre superant més de mig equip rival en un "eslalom" que va arrancar del propi camp. És així que, sense oblidar les matrafugues del futbolista, Kapadia fa una selecció antològica de jugades que fan present la genialitat de Maradona. L'arxiu, però, també mostra l'abatiment de les derrotes i l'asfíxia que, a partir d'un moment, el jugador va sentir al Nàpols, d'on va voler marxar a finals dels anys 80 sense que Corrado Ferlaino li permetés, encara que el ritme de la vida de Maradona aleshores pugui resumir-se més o menys així: partit, festa, destoxicació i tornar a començar. Segons el relat del film, l'ídol va caure definitivament arran de la semifinal que, a la Copa del Món de 1990, Itàlia i Argentina van disputar i, a més, a l'estadi de San Paolo. La idea exposada és que, amb la derrota d'Itàlia, va obrir-se la caixa dels trons o va acabar la veda que impedia disparar contra el futbolista. Es pot discutir perquè, com també deixa entreveure el documental, Maradona és el màxim responsable del seu ascens i la seva caiguda.

Imma Merino

Col·lectiu de crítics de cinema de Girona